

Aanvraag Vangnetuitkering Participatie (BUIG)

De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Het begrip “grote(re) tekorten” wordt gezien in meerjarig perspectief.

Zie ook: www.toetsingscommissievp.nl

Woensdag 5 juni 2024

Criteria aanvraag vangnetuitkering:

- beoordeling op referte periode van 3 jaar:
tekort van 2021-2023 totaal >7,5% van budget 2023 (drempel)
- tekort 0-7,5% van budget : eigen risico
- tekort 7,5-12,5% van budget : 50% compensatie
- tekort > 12,5% van budget : 100% compensatie

Het maximale eigen risico voor een gemeente is, gelet op de hiervoor beschreven treden, in totaal dus 10%.

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Dat geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij instemt voordat hij ondertekent. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in totaal maximaal twee A4.

Rol gemeenteraad:

Instemmen met verzoek en verklaring van college over oorzaken, maatregelen

Rol toetsingscommissie vangnet participatiewet (min. SZW)

- de toets is procedureel, niet inhoudelijk
- beoordeling dat gemeente voldoende duidelijk maakt dat zij:
 - analyse pleegt op oorzaken van het tekort
 - maatregelen treft voor terugdringen tekort
 - effecten monitort over werking maatregelen
- vangnetuitkeringen zijn onderdeel van het macro BUIG budget
(omvang macro BUIG budget 2023: € 6,658 miljard)

Leeuwarden en het vangnet:

Over 2020 en 2021 geen aanvraag vanwege hoge macro budgetten (tekort < 7,5%)
Cf. regelgeving aanvraag vangnetuitkering over 2022 basisaanvraag

Aanvraag vangnetuitkering 2023 is uitgebreide aanvraag (net als periode 2016-2019)

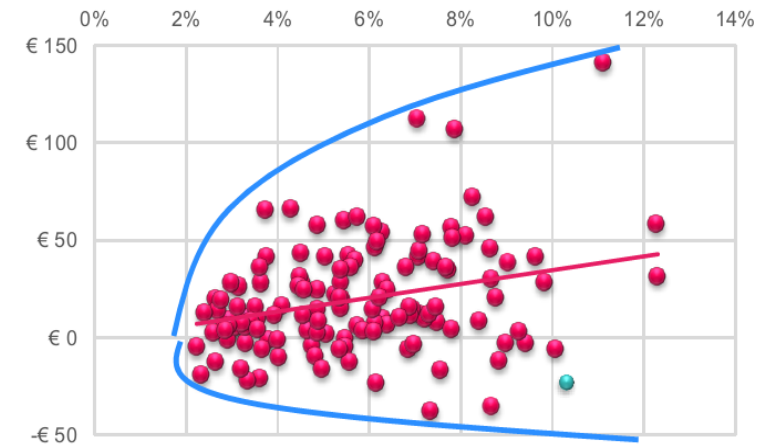
Leeuwarden is structureel nadeelgemeente op het BUIG budget (vanaf 2005)

In verdeelmodel is Leeuwarden 'outlier' in de uitkomst

- verdeelmodel kent volume parameters en prijs parameters

Uitgevoerde onderzoeken:

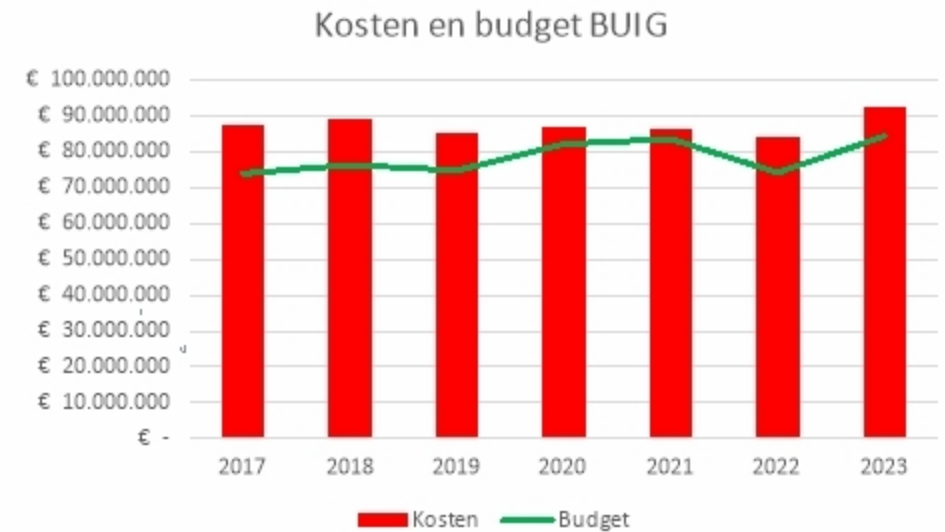
- Op initiatief gemeente Leeuwarden (februari 2023):
Leeuwarden en het verdeelmodel (APE/Significant)
- Op initiatief ministerie SZW (kamerbrief december 2023):
Onderzoek gemeenten (+15% en -15%) naar relatie tussen beleid en uitvoering en tekorten/overschotten (AEF/De Beleidsonderzoekers)

Inzet terugdringen kosten (2017-2023):

- Meerjarig tekort (vanaf 2005)
- Landelijk: macrobudget voldoende
- Lokale uitschieters: + 15% en – 15%

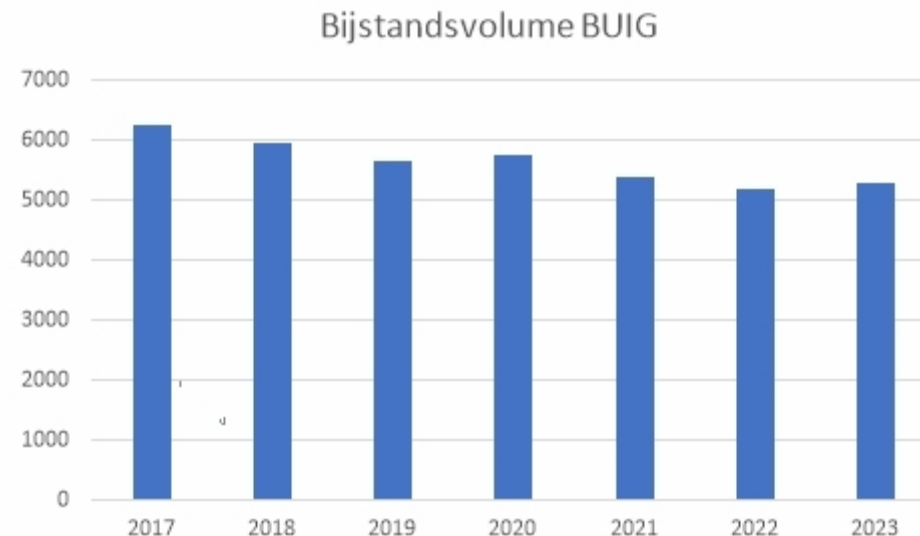
Leeuwarden

- Vanaf 2022: financiering loonkostensubsidie o.b.v. realisatie voorgaand jaar (t-1)

Inzet terugdringen volume (2018-2023):

- Complexe bijstandsopgave (9,2%)*
- Bijstandsvolume start 2018: 6.300
Bijstandsvolume eind 2024: 5.275
- Succes o.a. door uitplaatsen 'goed bemiddelbare' bijstandsontvangers
- Vanaf 2023: stagnatie (ook landelijk)

* afwijking landelijk ca +4% (1% punt alleenstaanden, 3% punt lokale kenmerken)

Maatregelen verdere reductie volume en kosten:

Na lobby, deelname werkgroep met SZW voor compensatie structurele nadeelgemeenten

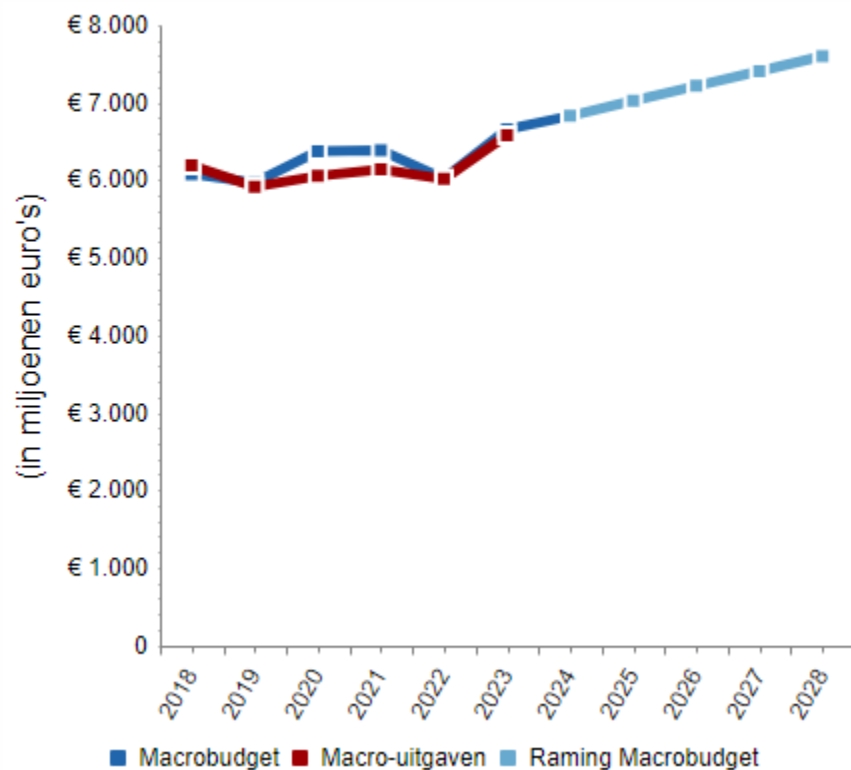
Zie aanvraag vangnet uitkering, oorzaak > **maatregelen** > effecten, o.a.:

- Inzet op banen met loonkostensubsidie
(effect: meer mensen aan het werk, gunstig voor financiering)
- Intensiveren samenwerking Caparis
(effect: meer mensen met indicatie beschut en bab aan het werk; gunstig voor rendement Caparis en BUIG volume en financiën)
- Intensiveren samenwerking Buitendienst
(effect: meer kansen voor bijstandsgerechtigden voor werk door werk uit de 'markt' te halen)
- Stimuleren deeltijdwerk (en premieverhoging 8% > 25%),
(effect: beperkte toename deeltijdwerk, inkomensverbetering, beperking: duur/dure financiering)
- Vereenvoudiging processen verrekening inkomsten
(effect: vereenvoudiging administratieve ballast inwoner)
- Et cetera

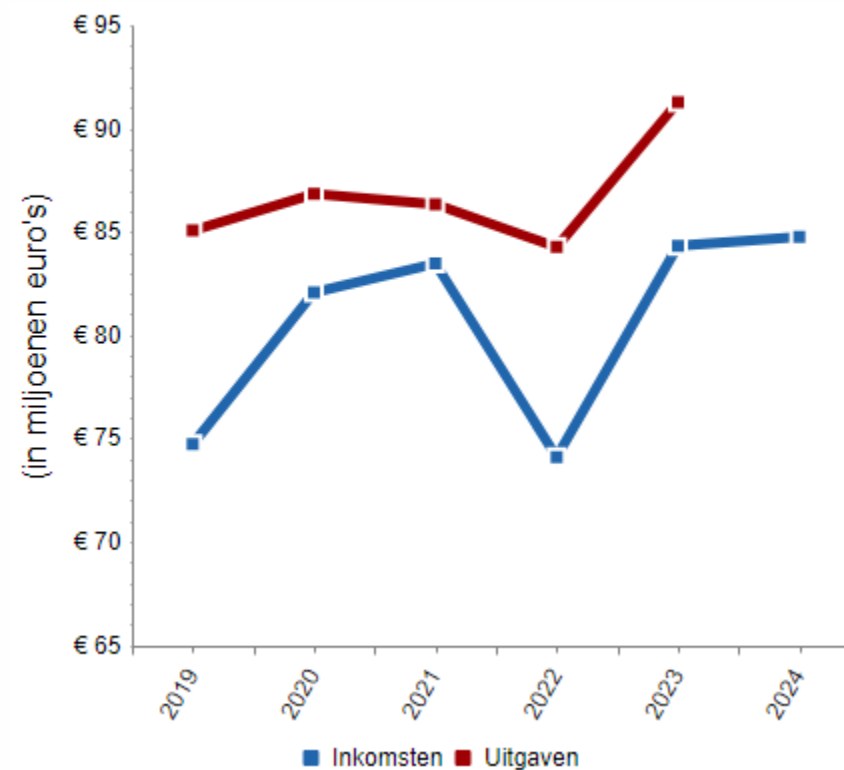
Welke vragen heeft u om in te kunnen stemmen met de aanvraag voor de
Vangnetuitkering 2023

Monitoring en analyse (macro) budget en situatie Leeuwarden

Macrobudget en macro-uitgaven

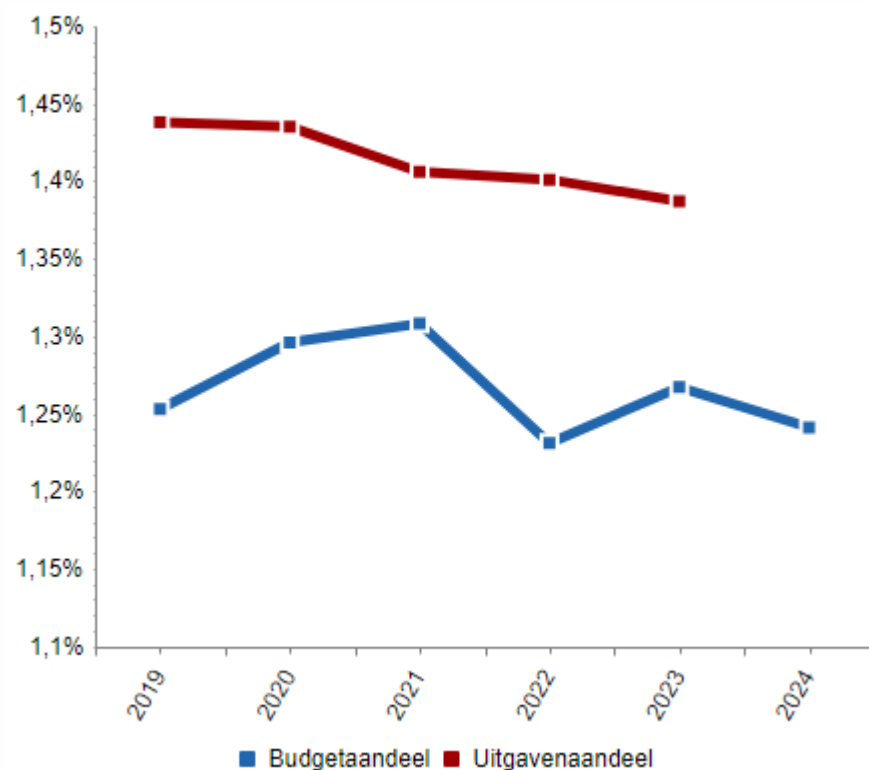

Inkomsten en uitgaven Leeuwarden

Monitoring en analyse (macro) budget en situatie Leeuwarden

Budgetaandeel en uitgavenaandeel Leeuwarden

Aansluitingsverschil objectief budget Leeuwarden

